

Skriftlig fremsættelse (25. januar 2023)

Kirkeministeren (Louise Schack Elholm):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om menighedsråd, lov om folkekirkens økonomi og lov om forsøg i folkekirken (Udvidelse og forenkling af samarbejdsmuligheder, øget transparens og fleksibilitet i den lokale økonomistyring m.v. og ophævelse af lov om forsøg i folkekirken)

(Lovforslag nr. L 18)

Formålet med lovforslaget er at give folkekirkens lokale niveauer – særligt menighedsråd og provstiudvalg – bedre muligheder for at samarbejde samt at øge gennemsigtigheden og fleksibiliteten i den lokale økonomistyring.

Forslaget trækker på erfaringerne fra de forsøg, som menighedsrådene har kunnet etablere i perioden 2018-2023 i medfør af lov om forsøg i folkekirken.

Den gældende folkekirkelige lovgivning tager udgangspunkt i, at menighedsrådene som altovervejende hovedregel har ansvaret for og beslutningskompetencen til at løse langt de fleste kirkelige og administrative opgaver, mens provstiudvalgene og stiftsøvrigheden som udgangspunkt alene varetager en tilsynsforpligtelse i forhold til menighedsrådenes opgavevaretagelse. Der ses imidlertid i stigende grad en interesse for at samarbejde mellem de kirkelige myndigheder på alle niveauer i folkekirken.

I første halvdel af 2022 har en arbejdsgruppe bestående af folkekirkelige interessenter set på behovet for en opdatering af rammerne i lov om folkekirkens lokale økonomi.

Arbejdsgruppen lagde vægt på, at forankringen af det lokale kirkelige liv i menighedsrådene bør fastholdes, men fandt på baggrund af bl.a. erfaringerne fra forsøgene, at muligheden for samarbejde på tværs af folkekirkens organisatoriske niveauer og geografiske grænser bør udvides og forenkles, samt at der kan være særlig grund til at forenkle reglerne og godkendelseskravene for samarbejder mellem menighedsråd inden for et provsti, hvor provstiudvalget deltagere.

Arbejdsgruppen kom endvidere med en række forslag til at øge transparens, give større fleksibilitet i budgetlægningen og større frihedsgrader for menighedsråd, som ønsker at fravige de centralt fastsatte krav til budget- og regnskabsprocesserne.

Lovforslaget skaber derfor mulighed for at vælge at fravige nogle processer og regler for lokal økonomistyring,

som i dag er lovpligtige. Der indføres med lovforslaget således kun to nye krav:

- Krav om målsætninger i budgettet for kirkekassen
- Krav om at menighedsrådene på budgetsamrådet tager stilling til oprettelse af en reserve i provstiudvalgskassen.

Lovforslaget giver således menighedsrådene en række nye muligheder, som de kan vælge at anvende eller fortsætte som hidtil. Lovforslaget giver mulighed for:

- Samarbejde mellem menighedsråd og provstiudvalg om specifikke opgavetyper uden krav om dispensation fra Kirkeministeriet

- Delegering af specifikke opgavetyper fra menighedsråd til provstiudvalg uden krav om dispensation fra Kirkeministeriet

- Samarbejde på tværs af folkekirkens organisatoriske niveauer og geografiske inddeling i sogne, provstier og stifter (herunder eksempelvis mellem provstier eller stiftsråd i forskellige stifter)

- Oprettelse af fællesbestyrelse for flere samarbejder mellem menighedsråd

- Oprettelse af store samarbejder mellem menighedsråd og udskilte kirkegårde, som selvstændige enheder med eget regnskab

- Mødeudgifter i stiftsrådet finansieres af det bindende stiftsbidrag

- Mødeudgifter i provstiet finansieres af provstiudvalgskassen

- Etablering af en reserve i provstiudvalgskassen

- Lokal tilpasning af budgetprocessen

- Oprettelse af projektbevillinger i kirkekassen og provstiudvalgskassen, så driftsprojekter kan styres på samme måde som anlægsprojekter kan i dag

Med lovforslaget fjernes endvidere kravet om, at provstiudvalg og stiftsøvrigheder skal godkende underliggende niveaurs regnskaber, før disse kan offentliggøres. Det vil betyde, at menighedsrådenes og provstiudvalgenes regnskaber kan offentliggøres godt et halvt år efter regnskabsårets afslutning, hvor der i dag går mere end 1 år. Stiftsøvrigheder og provstiudvalg har stadig en uændret tilsynspligt med at forvaltningen på de underliggende niveauer er lovmæssig.

Lovforslaget sigter mod at åbne nye muligheder for organisering af arbejdet i menighedsråd og provstiudvalg. Hvis der lokalt er tilfredshed med den gældende praksis, kan denne derfor blot fortsættes, og de nye muligheder i lovforslaget

kan findes frem på et tidspunkt, hvor der opstår et ønske om det.

Lovforslaget bygger som nævnt bl.a. på erfaringerne for forsøg under lov om forsøg i folkekirken og dermed bliver der nu hjemmel til flere typer samarbejder og mere fleksibilitet i regnskabs- og budgetprocesserne. Lovforslaget

indeholder derfor forslag om at ophæve lov om forsøg i folkekirken med virkning fra 1. januar 2024, idet de sidste forsøg ophører.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.